

ANY VI

NÚM. 269

BARCELONA 20 OCTUBRE 1893

Josepina Llovet

Còpia fot. de A. Esplugas.

Lo Sultán de Marruecos

MULEY-HASSAN té are uns 55 anys. Lo seu aspecte es lo del home que pateix de la médula, corvo, desllenguit de cara, mirada d'ovella degollada, barba negra, llarga, entre quals pels hi treuhen lo nas alguns fils blancs que no se 'ls tenyeix perque ja sab que sense empolaynarse té las donas que vol, á mes de las mil y tantas que tenen sempre la *taula parada* per si lo rey-emperador te ganas de menjar un bocí.

Lo color del *cutis de la cara* del *quefa* dels creyents es d'un lila fosch, augmentant aquest color en las ulleras fondas y extensas que fan que sembli que tinga 'ls ulls al fondo d'un canò d'espingarda.

Tocant al traje, sembla 'l d'un vigilant de nit á la época de frets crusos; un capot blanch ab caperutxo llarch, punxagut, que mirarlo no mes fa cargolar de riurer; y com porta 'l turbant, sembla també una criatura que demunt de la gorra de cop li hagin posat una caputxa de la capeta d'enconxat.

Las calsas no se li veuben, no mes reganya una cama la qual sembla de gall d'indi y los peus los du ficats dintre de sabatillas com si estigués per casa.

Lo caball que monta es blanch, generalment, afanat d'un algun súbdit que va tenir lo descuit de deixar que lo seu amo 'l filés.

Quan va de camí, un *eunuch*, que son uns moros que *no hi son tots*, li tapa 'l sol ab un parayguas d'aquets grans de familia, y dos d'armats d'espantamoscas de paper, fan fugir de prop d'aquella cara estranya tots los bitxos ab alas que se li acostan y jay del pobre ventador que toqués ab un sol paper del espanta-moscas lo nas del emperado! que no menjaria mes alcuzceez; puig allí quan s'ha de matá á algú no 's prenen ni la molestia de posarlo en capella.

Quan parla, sembla una flauta desafinada, y á la primera nota d'aquell instrument, tot lo servey s'ha de tirar de morros á terra, encara qu' estiga plé de borregos de buyna, y no 's pot llimpiar fins á ser á puesto, per mes que 'ls asfixihi aquell excrement que se 'ls hi asseca privantlos á vegadas fins de respirar.

Cada dia 's lleva aquest mestre á las tres del dematí; tots los ministres han de fé 'l mateix, sense que 'ls hi valgui tenir son. Li serveixen una dotzena de *criadillas* de toro y treitzé dátils de *Tafilét*, y 's veu un gotet de vi de Málaga ó de moscatell, que 'n diu aixèròp, per no faltá al precepte del Corán.

Després se 'n torna al llit hont ja hi troba deu donas al cap y vuyt als peus, y s' está allí á la pila del greix fins que á mitx dia pren las píldoras del doctor Casasa y 's fá perfumar ab espigol del desert.

A la tarde-s' assenta en un pati y 's fa contar quentos pels ministres, escupint sempre que 'n té ganas á las butxacas del que té mes á la vora, 'l qual ho té ab gran honor, guardant los *veteranos* en unas ánforas fetas expresas, y quan son plenas, las du al mercat perque s' ha probat qu' es un gran medicament per reventar florncos de las cuixas, del que 'n son tan perjudicats tots los habitants d'aquella terra.

Quan no li volen pagar las contribucions... ¡qué comón 'n Gamazo!

Ara ha fet una surtida y ha passat á *cuchillo* la co-

marca de *Suss*, venentse las donas á tatx y á 160 y 200 rals cada una. Los que varen poguerse salvar d'aquesta *razzia* encare son per las montanyas mantenintse no mes de mel, per qual motiu s' están morint de cuchs com á formigas.

Ab aquest es ab qui ara pot ser 'ns haurém de barrallar sense ganas.

¿Qué 'ls hi sembla la mostra?

CLARA SOL.

CARTETA

À DON JOAN PRIM

EN LA GLORIA

Melilla, Octubre de 1893

JOAN, per favor baixeu:

baixeu, si no teniu feyna:

que de feyna ja 'n tindréu:

aquí molta falta hi feu:

si baixeu, esmoleu l' eyna.

No 's trova cap Prim en lloch:

tenim moros á la costa:

se 'ns han rifat al Marroch:

cridém molt y fém molt poch:

¡res farem! Ja hi faig aposta.

Aquí tothom es valent:

cada cor es una brasa:

tothom vol fé un escarment:

—¡A Melilla!— diu la gent:

empro, ningú 's mou de casa.

Avuy tothom es patriota:

un héroe, cada espanyol:

pro 'l Govern fá la *patota*:

y 'ls moros 'ns donan pota:

y l' honor... fet un bunyol.

Se fan molts preparatius:

la guerra al moro 's prepara:

'ns acreditém de *vius*:

crech que no hi ha prous motius:

no hi han prous motius encara.

De depressa no hi aném:

'ls preparatius van gansos:

baixeu, qu' os divertireu...:

(Pró, si esteu bé no 'os mogueu:

perque tot plegat... ¡romansos!)

PEPET DEL CARRIL.

ACUDITS

—Qué fá molt que camina 'l seu nen?

—Ja ho crech... mes de mitj any.

—Si que deu ser lluny ja!

CARTA DEL ALCAZAR

A mans d' en Pere Pau.

ALCAZAR 18 d' Octubre
(Ey Alcazar Espanyol,
qu' es lo teatro hont treballa:
Barcelona, 7. Unió.
Amich Pera Pau, rebuda
ta carta l' últim dijous,
la lleigeixo ab alegría
perque veig que 't trobas bó.
Jo vaig passant fent comedias.
sarsueletas y dramóns
d' aquells que molts cops hi moren
sis comichs... y apuntador.
Aném al cas: quan llegia
tas lletras ab afició,
com que feyam l' entreacte
y n' era jo 'l capitost
d' uns soldats que per soldada,
tenen dos rals de vellón,
un d' ells veient que la carta
era de Melilla: -jo,
(digué 'l comparsa) á Melilla
hi he servit tres anys.

— ¡Y donchs
deus está ben enterat
de la plassa y dels seus forts.
Conta, conta, qué te 'n sembla
de tot aquesta cuestión!

Prengué asiento lo comparsa,
ensengué un pitillo... y jo
en son llenguatge 't trasmeto,
lo que 'm va dir, mot per mot.
«Los moros son uns busquinyos
qu' encare que semblan tous
son uns nyevits de primera,
nyevits d' esquè, trapalóns.
Com vesteixen ab aixamplas,
aixamplas gastan per tot,
y lo qu' es la seva pinta
es la pinta dels burots;
son tan fanatichs, que creuhen,
que si moren d' un sol vol
anirán al cel que guarda
tot lo que hi ha mes hermós,
las marcas mes xivarilas
y 'l goig etern de l' amor:
per xo desitjan la guerra,
sobre tot ab espanyols,
perque 's pensan que nosaltres
som uns llaunas, toca sons.
Avuy com avuy, com veuhen
que no fem res de debó,
que 'ns esbravém ab la muy,
pero... xamflis, ¡jo 't retocht
com mes veuhen nostre cova
van prenen ells mes brahó.

Dels cristians res los espanta,
diuhen que tots som uns bous,
que la gent de l' any 60
ja ni existeix lo recort,
que... vaja que som uns quiis,
uns papiolis, uns purons.
Sols una cosa 'ls fa mella
de nosaltres espanyols,
y aquesta es la butifarra,
salsicha, pernils, llardons,
cansalada, etc, etc,
vaja, lo que 's carn de poch.
Si 'n menjan un xich, reventan,
es pecat, cap moro pot
sense saltarli á Mahoma
menjarne ni sols un tros»

Aixis acabá 'l comparsa
l' amable peroració,
paroració que 't trasmeto
per si es que servirte pot;
perque sí may á Melilla
contra 'l moro rompeu foch,
y 't trovessin per desgracia,
sens' armas ni municions,
tú 'ls hi donguis butifarra
y aixis 'ls reventas tots.

LLUIS MILLÀ.

LOS TEUS ULLS

ÍNTIMA

TE vaig prometer un día,
del que guardo bells recors,
á los teus ulls seductors,
dedicar una poesia.
Sent ma paraula empenyada,
¿com la podria cumplir,
si en vers res jo no sé dir;
si tinch la lira espatllada?
Mes per tú, ma passió pura
inspiració 'm vindrá á dar
pera poguerne cantar,
de los teus ulls l' hermosura.
¡Los teus ulls! Lluentas estrellas
del diví cel de ta cara
astres de llum viva y clara,
bell conjunt de maravellas.
Tresor de los mes prehuats,

hermosos miralls d' iman,
y punt ahont directes van,
los meus ulls enamorats.
Aquells sols, ab sos destells
enamoran á qui 'ls mira,
y mata á aquell que suspira
per tú, 'l foch que 's desprén d' ells.
Si en tas negras y tranquilas
ninas extassiat me miro,
tan sufreiro que deliro,
puig m' abrassan tas pupilas;
mes per una eternitat
contempla 'ls voldria, si.
Y finalment t' haig de dir,
que 'l que ta boca ha callat,
los teus ulls van descubrí.

J. BRUGUER CARNE.

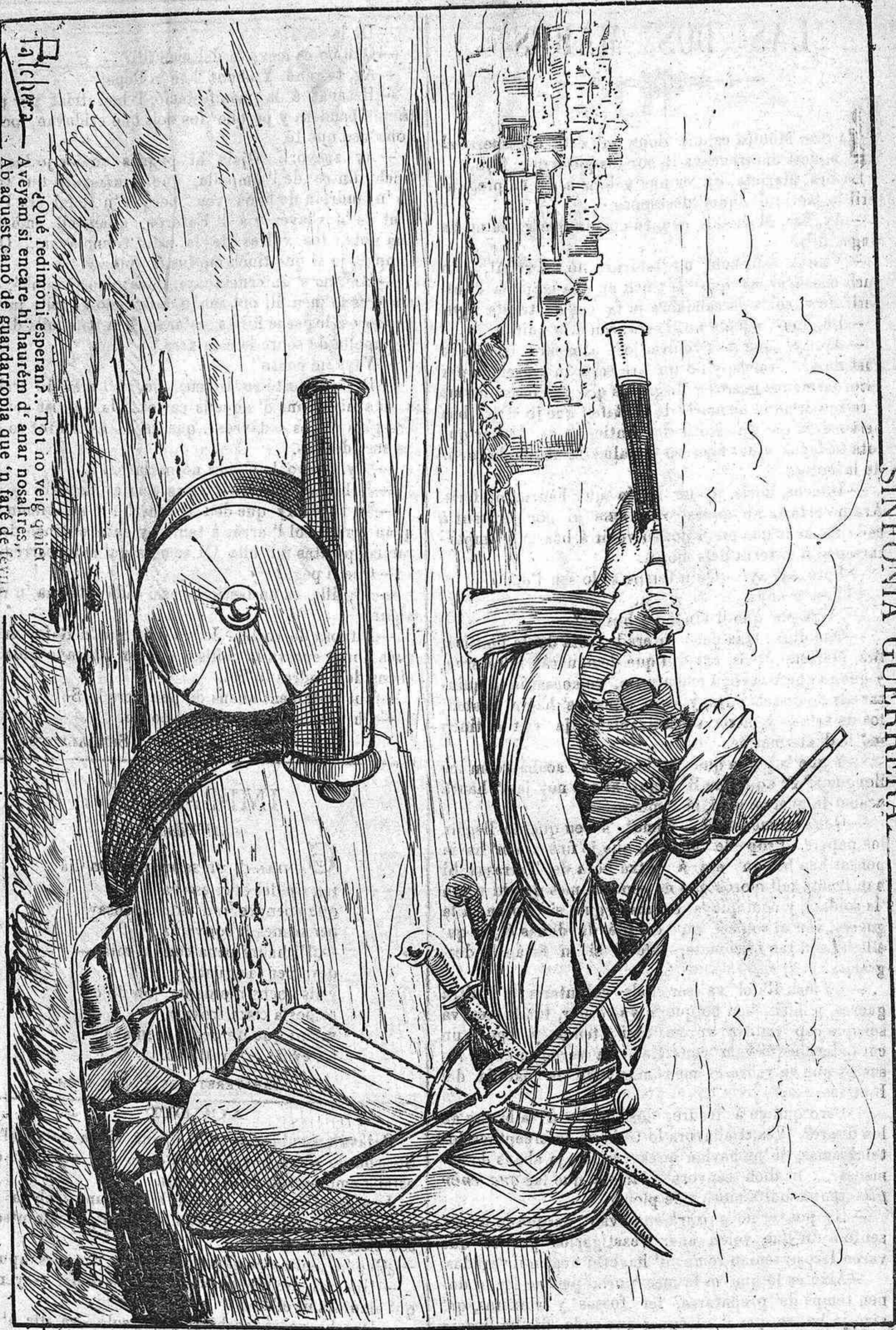
ENTRE BASTIDORS

Fernn

—¡Ay Julia!.. la seva vista 'm remou tot l' individuol
—Miris... allí hi ha 'l' roo.

SINFONIA GUERRERA

Falçó

—Què redimoni esperan?.. Tot no veig quiet
Aveyam si encare hi haurém d' anar nosaltres,
Ab aquest canó de guardarropia que 'n faré de feyna
—Éstich neguitós.

LAS DOS MARES

LA Sra. Mónica es una dona qu' está desesperada! aquest dia trencava lo cor los plors que feya.

La Sra. Marieta, qu' es una vehina seva, va preguntarli lo motiu d' aquell desespero.

—Ay, Sra. Marieta!.. com se coneix que vosté no ha tingut fills!

—Veurá!.. tant com no tenirne, no es vritat, n' hi puch ensenyar sis que 'ls tinch en una ampolla d' esperit de ví sobre la calaixera ja fa mes de trenta anys.

—Be, dona, aquets no li entrarán á la quinta.

—Ay, ay, ¿qué mes voldria jo?.. al menos tindria lo gust de véuermels, y no qu' are sols 'm serveixen per recordarme los gastos y disgustos que van ocasionarme y refrescarme la memoria de 'n Rafel, que jo estich ben persuadida que va morir del sentiment de veurer que tota la feyna que feya se li malmestia abans de sortir de la botiga.

—Donchs, miris, jo no sé lo qu' hauria preferit. Ara no estaria ab aquest *rum rum* al cor pensant á cada moment que me 'l poden venir á buscar y emportarse mel á la terra dels moros.

—Pero, ay, ay!. ¿Quin temps té lo seu Pepet?

—Tretze anys.

—¿Y te por que li vingan á buscar?

—Qué diu?.. Que poch enterada está de la política, Sra. Marieta. Miris, ara diu que demanarán la reserva, y quan aquesta estiga embarcada, comensarán á quintar als de disset anys, y quan aquets s' hagin acabat, los de setze, y aixis sucesivament; ja veu si tinch motiu d' alarmarme.

—Y que 's pensa que 'ls homes s' acaban com los llonguets? D' aquí que li toqui al seu noy ja s' haurá acabat la guerra: aixó, si comensa.

—Que si comensará?.. Vamos, 's veu que no llegeix los papers. Prop de *Melilla*, que jo fins ara m' havia pensat ben be qu' era á mitxa hora de Tarrassa, hi han trenta mil moros que no esperan mes que hi vagin 'ls soldats, y com que 's creuen que si morer á la guerra, van al seu cel, qu' es plé de donas á los qu' ells hi son tan aficionats, calculi si 'n farán de desgracias!

—Lo meu Rafel va ser dels voluntaris de l' altra guerra, y miris, ben bo que 'n va tornar, tot lo mes, va ser que cap critura varem tení á temps, y segons un curandero á qui vam consultar, va serne la causa los sustos que va rebre lo meu marit en la batalla del Biat-rás.

—Pero qué ve á treurer los moros d' allavors ab los d' are?. Ves si allavors lo Govern interceptava los telegramas, ni 'ns havian pres canóns, ja abans de comensar,.. li dich senyora Marieta que las que tenim fills, tenim molts motius de plorar.

—Be, pot ser no 's tirarà en d' vant, porque desde qu' sento á dir que volen anar á castigarlos per lo que varen fer, ja tenian temps d' haverhi anat mil vegadas.

—Aixó es lo que 'm fa mes por.., porque los hi donen temps de prepararse, fer fossos y trinxeras, qu' aixó jo ho se per l' adroguer que cada dia 'm llegeix 'l diari, y qu' n hi voldrém anar, lo qu' are pot ser ho haurian pogut fer ab pochs treballs, demá costará rius de sanch, de la que tal vegada n' hi hagi de la meva.

—De la seva?

—Que no es meva la del meu fill?

—Ay, te rahó. Y ahont 'l te 'n Pepet?

—Ha anat á la manifestació; l' han triat per portá una bandera y porque fos dels que cridavan, per la bona veu que té.

—Ay senyor!.. Ojalá hi pogués enviar jo los que tinch dintre de l' ampolla, que li asseguro que també 'n tindrian de bona veu, porque 'n Rafel era l' ull dret de 'n Clavé; y á l' Euterpe, quan ell embestia una nota, los vidres de la sala tremolavan... Quin temps!.. jo sí que tinch mo'ius de plorar.

—Be... no s' enterneixi ara, dona; pensi també, que mentres lo meu fill pot ser lo destróssin aquells juheus de moros, los seus fillets estarán ben tranquils dintre l' ampolla de sobre la calaixera.

—Vaya un conso!

—Dona .. Vosté se 'ls veu, y jo, si 'l meu fill arrivés á petarhi á mans d' aquells cafres... Ja ha vist com ho arreglan ab los cadávres... que 'ls hi tallan tot lo que 'ls surt del cos.

—¡Ay, Senyor! val mes no parlarne!

—Ja ho pot dir. Miris... ara veig al meu fill.

—Te rahó. Ay que deu ser tart!.. Y en Ramón que quan arriba vol l' arrós á taula, y encare tinch de tirar las patatas á l' olla. 'M sembla qu' avuy carregaré.

—Que li pega?

—Ay, filla, es un fástich... casi cada setmana 'n rebo algun.

—Ditxosa de vosté . Jo voldria que 'n Rafel 'm pogués donar encara la pallissa que 'm clavava cada dia abans de pondres lo Sol.

—Tot justament abans de pondres lo Sol?

—Oh, las de després no las conto.

SERRALLONGA.

IMITAGIÓ

GONTAN d' un sastre que un dia tan *tip* del ofici estava que apendre 'n d' altre, pensava, per si mes li convenia.

—¿Hi haurá pena com la mía?—
deya per sa situació;
y als pochs moments, ¡oh dolò!
resposta clara trovava
vejent que un pegot cremava
las eynas y 'l vetlladó.

SABATERET DEL POBLE SECH.

ACUDIT

Pujava un subjecte al campaná de la catedral de Strasburgo acompanyat per la dona del conserge que estava embrassada de set mesos.

Ja eran ben amunt, quan l' home cansat ab la pujada, va aturarse en un replá, suhant, y mirantse al seu cicerón, va dirli:

—¿Que 'n tenim per gayre pera surtir d' aquest apuro?

—Uns dos mesos—va contestar la dona, creyentse qu' aludia á n' ella.

—Donchs, veurá, acabi de pujar sola—va dir l' altre, tornantsen escalas avall y saltant los grahóns de set en set.

LO BILLAR

Are aquí 'ls mostraré jo sense ferhi gran tramoya, que 'l demanar á una noya es com jugar al *chapeau*.

Lo pis ahont viuhem los pares es la *mesa de billar*, lo *vert*, vol significar l'esperansa, si ho reparas. Lo *mingo* afigurat qu' es la mare de la noyeta; ella, *el dos*, estará quieta esperant un *retrocés*. Los *palos* figurarán los dinés que té de dot, si á n' á tú 't vol per xicot á terra 'ls *palos* caurán. Lo *guix*, aixó significa las paraulas que dirás com tú mes *enguixarás* vol dir que tens mes palica. Sols aixó t' ha de valé, ¡cuidado en fer tonterias, porque si acás *espifias* ¡plega noy! que no has fet re. Lo *company* teu, suposem qu' es lo pare de la nena;

are doncas, sense esmena, nostre *joch* comensarem. Ets *primer*; *enguixas* fort y preparas la *sortida*, ¡ojó! pena de la vida si per cas *apuntas* fort. Cops de *taco* á n' á la *bola* y ¡pam! lo *mingo* ensopegas; á la *tornada* li pegas cop á l' altre *bola* sola. (Si ho fas ab un xich de trassa, al pelo aixó 't surtirá, puig ta *bola* quedará á dintre, que vol di á *casa*.) L'operació es ben sencilla, significa, aixó qu' hi dit que la mort ha consentit y el *si* traslada á la filla. Lo teu *company* (qu' es lo pare) al véure qu' has tocat *bola* obra l' ull (1) y exclama ¡Ola! convé desbancarlo are. Y 'l *joch* s' arma en gran manera, vinga *enguixá* y dar revessos, fer bastans de *retrocessos* fins á ferli *sabatera*. Ja está tot, sols falta que fassis l' última *partida*

(Que voldrá dir quina vida voldrás dar á la mullé.) Sériu, ferm 't resisteixes, surts primer, si 't toca aixís, y, sens mirá 'l compromís cap á n' el *mingo* embesteixes. Tocas *bola*, ja vas bé, y desseguit ¡*carambola*! ¡Ah salau! ja tens la *bola* qu' á n' á tu mes t' convé en un cantó col-locada, á *casa* 's *fica* la teva: surt lo *company* y la seva, per la sort, li fa *quedada*. Content de tanta raresa, alsas *taco*, tiras ¡*bola*! cau lo *Rey*, fas *carambola*, y al tornar ¡*palos* y *mesa*!., Calla, no ha parat, alerta, ta *bola* camina encare, apoch apoch, fins que para al furat ¡ditxa complerta! Y sens fer lo paper d' ase, ja pots cridar desseguida, Ja es meva, aquesta partida puig qu' hi fet *palos* y á *casa*!

SALVADOR BONAVÍA.

1 ¡Entenguís!

LOS AUCELLETS

COMEDIA EN TRES ACTES Y EN PROSA

DE

D. JOSEPH M.^A POUS

Lo dimars va tenir lloch en lo Teatro Romea l' estreno de la última obra del incansable autor y arreglador Sr. Pous, logrant un bon éxit demostrat per los aplausos que durant la representació resonaren en la sala, casi plena d' espectadores.

L'argument de *Los aucellets* es ben poca cosa: un home que 's fia de tothom, que tot lo mon li fa llastima y l' experiencia li ensenya luego que va equivocat, tornanse desconfiat hasta la exageració, modificant per últim aquesta última opinió y tornant á ser confiat com ho era al principi.

Dintre d' aquest circul 's mouhen set ó vuyt personatjes ben dibuixats que serveixen per omplir las deficiencias de la trama principal que per si sola no arribaria á puesto.

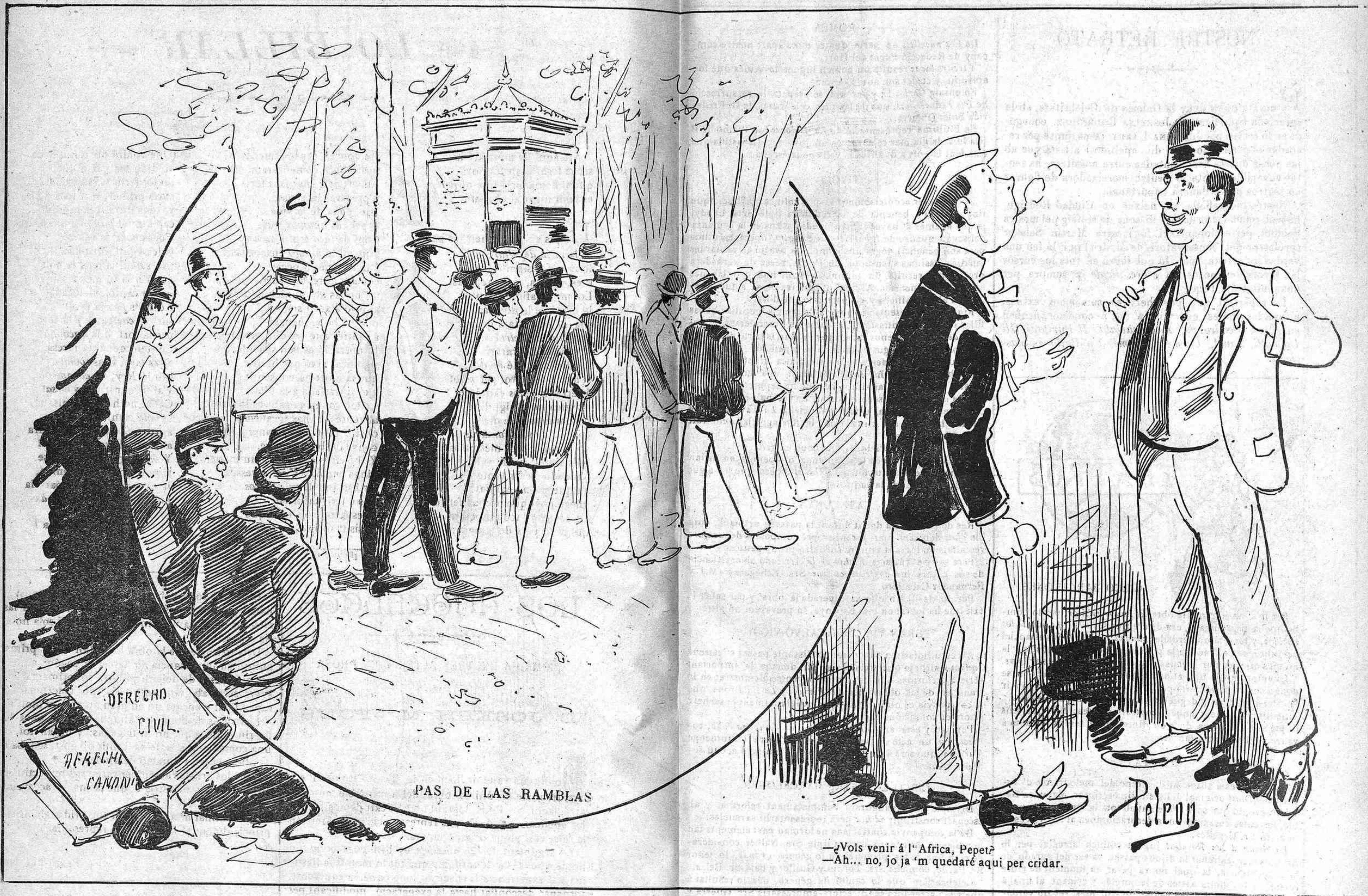
Dels tres actes de la obra lo millor es lo primer, seguintli en importancia lo tercer y según; aquest casi pot calificarse de dolent, puig en sos primers dos tersos s' arrossega ab gran cansoneria, no reaccionantse fins cap al final y encara no en gran manera ni molt menos.

Los xistes de bona lley abundan en la obra logrant fer riure fins á qui no 'n te ganas; y tot ab tot, resulta una comedia que 's deixa sentir ab gust, sent sa millor condició la poca duració dels actes.

Tots los artistes desempenyaren sos respectius papers ab l' acert y maestria á que ja 'ns te acostumats la companyia.

A cada final d' acte l' autor fou cridat ab insistencia, principalment al finalisarse la representació.

PEPET DEL HORT.

NOSTRE RETRATO

REINAUGURÉM avuy la Galeria de Celebritats, ab la agraciada tiple lleugera JOSEFINA RODRIGUEZ, coneguda en lo teatro per JOSEFINA LANDY, (sens dupte per recordar al gran tenor de dit apellido) artista que ab las pocas óperas representadas entre nosaltres, ha sentat envejable reputació fentse mereixedora de figurar en teatros de verdadera importancia.

Nostra biografiada va neixer en Ciudad Rodrigo, havent rebut las primeras lliçons de solfeig pel mestre Saldoni, perfeccionanlashi lo mestre Martín Salazar (professor del conservatori de Madrid) qui la feu una verdadera artista, per lo que lográ en tots los cursos las favorables notas de *sobresaliente* y sempre per unanimitat del Jurat.

Lo repertori que posseheix es sumament extens, puig á las óperas que 'ns ha dat á coneixer, deuen anadirse: *Semiramis, La Traviata, Il Puritani, Gli Ugonotti, Faust, Carmen, Lelmé, Un Ballo in maschera.*

CIRCO BARCELONÉS

Per fi s' ha estrenat la obra *El honor militar*; per lo bombo que se li prodigava, era de creurer seria lo *pasmo de los nacidos*, y resultá un verdader *canard*, puig á lo insustancial del llibre, deu anadirse la poca inspiració de la música y la no mes que regular execussió que reb per part dels artistes.

La empresa, ab tot, anuncia que las representacions se donan con *creciente éxito* per lo que demostra que no coneix la astronomia, puig degué volguer dir ab *menguante éxito*.

Sentim vivament aquest *contratemp*s teatral ja que sens dupte éll será causa de que dintre breu temps torném á veure aquest teatro, tancat.

NOVETATS

Pera avuy está anunciat l' estreno del melodrama d' espectacle ¡Dios! original del distingit escriptor Martínez Barrionuevo, lo que será presentat ab tota la propietat possible, haventse encarregat una decoració nova al reputat escenógrafo Sr. Urgellés.

La firma d' en Rovellat juguet cómic arreglat per lo Sr. Colomer, estrenat lo dijous passat, va ser del agrado de la concurrència, la qual no va parar un moment de riure celebrant los molts xistes de la obreta, y cridant al final á son *semi* autor, qui deixá sentat un cop mes, ser un verdader mestre en arreglar obras traspirenáicas.

Los actors que l' acompanyaren en lo desempenyo contribuiren al felís exit del estreno.

ROMEA

De *Los aucellets* ne parla quatre mots apart nostre company de Redacció Pepet del Hort.

A *treure tacas* resultá un bonich juguet de Aulés que fou aplaudit, y cridat son autor á escena.

En ensaig *Carlos I*; y per ara se prepara la resurrecció de *Las Francesillas*, una de las mes celebradas de D. Friedrich Soler (Pitarra.)

En l' última representació de *La Dolores* fou l' año de l' Isla lo cada día mes celebrat galán jove Sr. Labastida que está fent la pòls á d' altres ja vells de la escena.

TIVOLI

De verdader aconceixement se pot calificar la funció que tingué lloch á benefici de la reputada tiple Srta. Landy, ja que además d' haver sigut aplaudidíssima en la romanzen del segon quadro de *Il barbiere di Siviglia* (ópera escullida pera son benefici), lográ una completa ovació al cantar les tan dificilíssimas variacions de Proch, pessa de verdadera proba y que resulta un imminent escoll fins pera las mes afamadas eminencias. Al final d' aqueixa pessa sigué obsequiada ab magnífichs y vistosos rams de flors.

Finida la representació cantá ab la gracia peculiar de las fillas de María Santissima, las famosas «carceleras» de *Las hijas del Zebedeo*, renovántseli per lo tant, la série de aplausos fins que accedí gustosamente á sa repetició.

Dilluns passat se despedí tan simpática artista de nosaltres ab la *Luccia*, habentseli predigat una gran ovació mostra palpable de las simpatías que ha sapigut lograr.

Pera ahir y com á segona sortida en escena del jove tenor catalá senyor Morera, estava anunciada *La Favorita*, que además havia de ser cantada per la tan agraciada contralt senyoreta Fábregas.

Es de creurer que 's lográ una bona entrada.

Com s' acosta lo fi de la temporada d' ópera, s' anuncia las últimas representacions de *Garin*, ópera que ha sigut la pedra filosofal de la taquilla.

CATALUNYA

Res de nou 'ns ha donat durant la passada setmana, puig los plats del menú diari foren sempre compostos de menjars rescalfats no logrant sempre sortissin prou apetitosos.

Pera avuy s' anuncia *El duo de la Africana* ab assistència de sos autors los *chefs de cuisine* Srs. Echegaray (M.) y Fernandez Caballero.

Per lo desitj ab que es esperada la obra y per saber l' éxit que ha lograt en tota Espanya, 'n preveyém un altre.

GRAN-VIA (abans CALVO-VICO)

Ab escullidíssima concurrència dissapte passat s' estrená aquest teatro, ja que aixís se pot dir, donada la important série de reformas que ha lograt, haventse demostrat en lo transcurs de las obras elegidas *Ferreol* y *La Baldirona*, que la companyia es numerosa y que individualment posseheix actors de condicions poch comuns.

Pera avuy está anunciat l' estreno de *La torna boda*, comedia en un acte de Juliá Carcassó, y pera l' diumenge *Mariana*, que será desempenyada per la eminent actriu senyora Mena.

CIRCO ECUESTRE BARCELONÉS

Dissapte se reinaugurarà completament reformat y ab escenari construït *ad hoc* pera representarhi sarsuelas.

De la companyia contractada ne forman part elements tan notables en dit género, com la tiple Sra. Nalber considerada com una de las primeras en lo género *grande*, lo tenor Sr. Pardo, cómic Srs. Tormo y Guillot y baix Sr. Belza.

Celebrariam que lo cambi de género, des lo resultat que's fan acreedors sos directors-empresaris Srs. Guerra y Tormo.

UN CÒMIC RETIRAT.

¡A MELILLA!

Patcheria

—No llores, mujer.
—Ves, ara, qui m' aconsolarát!

LA FELICITAT

Per un concejal.

DONARME tono; cridar;
sen'tar plassa d' oradó;
veure si puch atrapar
se d' alguna comisió.
Divertirme; disfrutar
de lo ben ó mal guanyat...
¿Qué mes puch ja desitjar
dintre la Felicitat?

Per un calavera.

Per mí la Felicitat
es disfrutar del amor:
fer per tot ma voluntat
y ser bon *conquistador*.
No respectar la casada,
ni la viuda, ni soltera...
¡Vet aquí lo que m' agrada!
La Felicitat entera...

Per un comerciant.

Perque visqui ben content,
vull molt bombo y aparato
á na 'l meu establiment,
y poguer vendre barato.
Si tot aixó puch lograr,
quan molts rals hagi guanyat,

me podré vanagloriar
de tenir Felicitat.

Per un usurer.

Adquirir y especular;
reunir grans capitals;
deixar diners, fent pagar
uns rédits ben colosals.
A n' aquest mon tan traidor,
recullint rals ben mirat,
será per mi la millor
y mes gran Felicitat.

Per un poeta.

Compondre versos genials;
rebre palmas y llorers
(y no com molts cops aufals;)
ser un vate dels primers;
Un poeta aixís á proba
si val á dir la vritat,
's creu felís, pero 's troba...
pobre de solemnitat.

Per un borratxo.

A na 'l meu modo de veure
no hi ha ditxa comparable
com la qu' ofereix lo beure.
¡No hi ha res tan agradable!

La persona mes devota
del mam, ignora la sort
que tindria, si una bota...
fos lo seu bagul de mort.

Per un general.

Guanyar batallas ab balas
carregadas de cinquenas;
inventar lloróns y galas
y lluhir creus de mil menas.
Assistir á la parada
per lluhir l' aire marcial.
¿Hi ha cosa comparada
com podé ser general?

Per mi.

Tot hom la Felicitat
se l' idea á sa manera;
mes jo crech en realitat
que no hi es may, prou entera.
Y si hi ha algún desdirjat
qu' en ser molt felís s' empenya,
se veurá promte enganyat
puig la práctica ho ensenya.

LLUIS SALVADOR.

Lo que 'ns crida l' atenció es
que la célebrey «guerrera» *Lliga de
Catalunya* 's mantingui tan quieta
ara que tant se podria lluhir.

¿Com es que no forman un bata-
lló y cap á Melilla falta gent?

Es mes fácil aná á fer la propa-

ganda per Galicia, oy?

¡Melilla! Ells dirán que millor es fer *Manilla*, y ferla en lo
cassino.

Son *cristiáns* de pau.

La comedieta *Sant Jordi mata l' aranya* original de nos-
tre estimat company D. A. Guasch Tombas, fou lo diumen-
ge passat desempenyada ab molt acert per las senyoretas
Garzón y Baltá (G.) y Srs. Figueras, Ortiga y Sierra, en la
«Tertulia Serra» de la vila de Gracia.

Lo Govern 'ns fa gruá las noticias de Melilla, pero en
cambi 'ns dona las butxacas plenas ab los *apósits* de la cama
de 'n Sagasta.

Que no podria haverhi menos *pegats* y mes telegramas
d' Africa?

Crech que lo públich ho agrahiria.

Los estudiants libres de l' Universitat tractan de reunirse
pera veurer qué determinan en vista de l' augment de preu
de las matriculas ab qué los ha *obsequiat* lo celeberrim Ga-
mazo.

Jo fos d' ells obriria una suscripció pera alssarli una
estátua.

Tots los espanyols hauriam de possehir un retrato d'
aquest may prou ponderat hacendista.

Y colocarlo en hont jo sé.

Perque 's puguin formar concepte de la paciencia dels
nostres eterns enemichs, lo centinella moro que hi ha mes
á la vora del fort de *Camellos*, fa tres dias qu' está sentat ab
l' espingarda entre cuixas, y sens haver cambiat de posició
en tan gran nombre d' horas.

Un cop no mes, cada dia, una de las sevas tretze donas, li
fica á la boca una bola d' alcuzcúz y ja 'l té arreglat per
vint y quatre horas.

Es un estat d' inercia que ni la de 'n Lopez dels *Div-
menges*!

A Sabadell al anar á representarse lo drama Otjer, los comparsas 's varen negar á vestirse de moros, costant molt lo poder lograr que accedissin. Es portar l' amor patri molt fora de murallas.

Veyent que la seva estancia á Melilla es tan costosa com inutil, regressan á la Peninsula los corresponsals de tots los periódichs.

Quan deixi de funcionar malament lo cable hi tornarán.

Diu un periódich, que s' exposarà al públich de Madrid lo sabre del tinent Golfin, y la bala que lo va ferir. Senyors!... mes serietat, que l' Europa 'ns mira.

Hem sentir á dir que las tropas que fan las maniobras en lo teatro Circo Barcelonés, s' han ofert al Govern per anar á combatrer als riffenyos.

Si resulta vritat, los caps pelats haurán ben begut oli.

Quan vegin aquellas pantorrillas y pitreras, llensan las armas per carregárselas... al coll, y allavors los soldats de debó 'n fan jinjinas de tots ells.

Veurem si resulta vritat.

Los inglesos han perdut un altre barco. Aquest cop no es acorassat ni de guerra. Ho deuen haver fet per donarho variat. ¡Son tan pillos!

Probablement lo dissapte de la present setmana tindrà lloch la inauguració de la fotografia sucursal que lo reputat artista Sr. Esplugas, ha instalat en un dels departamen s del pis superio: del café Alhambra.

En nostre número próxim parlarém degudament de tant important instalació que estém segurs cridarà vivament la atenció per la magestusitat á la par que artísticament ab que ha sigut instalada.

Felicitém á nostre amich Sr. Llunas, per lo absolució que ha tingut en la dugas denuncias últimas, promogudas per la tan carbassejada Associació de Pares de familia qual fallo ha sigut otorgat en plé Judici oral.

Y encara hi tornarán aquets Pares á fer... bunyols?

Telegramas

Sidi-Guariach, 19.—8 mati.—Morito etar cansado de esperar que venga cristiano pegar culito.

ALI-OLI.

Sidi-Guariach, 19.—9 id.—

Está todavia esperando morito que cristiano le pegue en el culito.

ALA-BA-BA-LÁ.

Sidi-Guariach, 19.—10 id.—

Asegun el cariz que eso ha tomado, el morito se espera ya sentado.

YE-RA-BÓ,

Sidi-Guariach, 19.—8 11 id.—

No queriendo cristiano aun venir, morito ya cansado va dormir.

AL-CA-LÍ.

Melilla, 19.—8 mati.—

Segons lo modo qu' aixó vá, es lo quento de may acabál

RODRIGUEZ

Melilla, 19.—9 id.—

Aixó ja de ratlia passa, si de cás torném á casa.

SANCHEZ.

Melilla, 19.—10 id.—

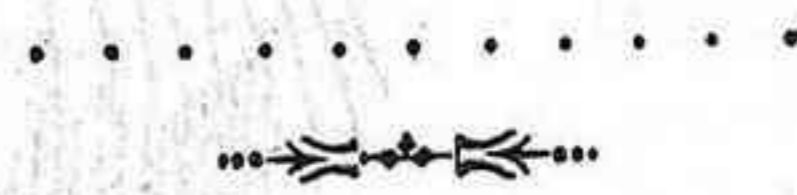
Be., per qué 'ns han fet vení? que 'ns hem de florí á n' aquí?

DOMINGUEZ.

Melilla, 19.—11 id.—

¡Ja esteu ben llestos!... veureu... si de cás, ja avisareu!..

LOPEZ.

Jo sé d' una dona qu' en una setmana va tenir los tifus; una engina blanca; ulls de poll; un grá (no sé si grá ó grana) al nás; rahóns set días ab altres comares, (ne fou embargada;) se li creiná un moble; va trencá una tassa plena de xarel-lo; y ademés un tracte ab un que tenía de casar's paraula va darli una tunda d' aquellas de marca, ¡Digueu si no es pega, y ser desgraciada! ¡Pobreta, tenía la mala setmana!!

JOSEPH OLIVERAS

CORRESPONDENCIA

Anirá: Pelma.—V. Padrós Vidal.—Un del Bruch.—Oclime Oill.—Joseph Escachs.—Escamillo.—Tomás Torres.— J. Oliveras.—Pelleja (algo). Tot lo demés que 'm rebut no 'ns serveix per avuy.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 " "
Extranger, id.	2'50 " "
Número corrent.	0'10 " "
» atrassat.	0'20 " "

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramón, número 5.—LITOGRAFÍA BARCELONESA DE RAMÓN ESTANY.

UN GUERRERO

—Jo ja m' entussiasmaria, pere 'm recordo deis
sustos que varen donarme la guerra passada.

PARA LAS PERSONAS TIMORATAS

Si quereis libraros de cualquier enfermedad infecciosa como el **CÓLERA** depositad la confianza en el

AGUA DE AZAHAR (aygua naf)

preparada por D. ANDRÉS FAMADAS, de GERONA, que cura rápidamente los dolores de vientre, alivia el estómago y facilita la digestión.

DE VENTA EN TODA CATALUÑA y en MATARÓ:
José Pujabet y C.^a, Plaza de Cuba, núm. 4. — Narciso Tauran, San José, núm. 36.

FÁBRICA DE DULCES

— DE —

FRANCISCO GERDÁ

— CALLE ELISABETS, 3, BIS —

BARCELONA

Gran surtido de Grajeas de todas clases, Almendras, Anises, Confites, Confituras secas y con Almibar, Pasta de Membrillo, Gelatinas.

Todos dichos géneros á precios muy ventajosos.

CALLE ELISABETS, 3, BIS

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RAMÓN ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan á preus reduhidissims y ab la major promptitut, tota classe de impressos com son targetas, facturas, memorandums, sobres, membrecs, etc., etc.

També se trobará un assortit inmens de cromos propis pera anuncis industrials, menús, programas, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.